Град Нови Сад
Градска управа за здравство

И З В Е Ш Т А Ј

О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ ХРОНИЧНИХ НЕЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ ЗА 2025. ГОДИНУ

Правилником о начину и поступку доделе средстава из буџета Града Новог Сада за програме и пројекте из области здравства, предвиђени су програми и пројекти које реализују стручна саветодавна радна тела Градоначелника Града Новог Сада, међу којима је и програм превенције хроничних незаразних болести.

Програм превенције хроничних незаразних болести реализује Савет за праћење кретања оболевања од хроничних незаразних болести становништва Града Новог Сада, путем пројеката који имају за циљ промоцију здравља и превенцију и контролу хроничних незаразних болести, и то нарочито кардиоваскуларних болести, дијабетеса, малигних болести, хроничне опструктивне болести плућа, болести мишићно-коштаног система, метаболичких и ендокринолошких обољења услед изложености ендокриним дисрупторима и др, у општој популацији и високо ризичним категоријама становништва Града Новог Сада.

На предлог Савета за праћење кретања оболевања од хроничних незаразних болести становништва Града Новог Сада, Градоначелник је донео Програм превенције хроничних незаразних болести за 2025. годину.

Одлуком о буџету Града Новог Сада за 2025. годину („Службени лист Града Новог Сада“, број 15/25, 35/25 и 58/25), за реализацију програма превенције хроничних незаразних болести обезбеђена су средства у износу од 3.170.000,00 динара.

У складу са Правилником, Савет за праћење кретања оболевања од хроничних незаразних болести становништва Града Новог Сада је, након добијања сагласности Градоначелника Града Новог Сада, расписао Јавни конкурс за доделу средстава из буџета Града Новог Сада за реализацију пројеката превенције хроничних незаразних болести за 2025. годину, који је био објављен у "Службеном листу Града Новог Сада" и на званичној интернет презентацији Града Новог Сада.

Јавним конкурсом је утврђено да су пројекти превенције хроничних незаразних болести који су финансирани из буџета Града Новог Сада у 2025. години:

1) пројекти превенције и контроле кардиоваскуларних болести,

2) пројекти превенције и контроле дијабетеса,

3) пројекти превенције и контроле малигних болести,

4) пројекти превенције и контроле хроничне опструктивне болести плућа,

5) пројекти превенције и контроле болести мишићно-коштаног система, и

6) пројекте превенције, раног откривања и контроле метаболичких и ендокринолошких обољења услед изложености ендокриним дисрупторима.

Право учешћа на Јавном конкурсу имале су здравствене установе чији је оснивач Република Србија или Аутономна Покрајина Војводина и чије је седиште на територији Града Новог Сада.

Поступак Јавног конкурса, у складу са Правилником, спровео је Савет за праћење кретања оболевања од хроничних незаразних болести становништва Града Новог Сада. На предлог Савета, Градоначелник Града Новог Сада донео је закључак којим је утврдио девет пројеката.

1) У циљу подизања нивоа знања грађана о значају превенције хроничних незаразних болести и промоције здравих стилова живота, **Дом здравља „Нови Сад“ Нови Сад реализовао је Пројекат „Пут до здравља 2025.“.** У оквиру пројекта су реализоване едукације у 7 радних организација, и то: ЈГСП Нови Сад, ЈКП Чистоћа, РТВ, Основни суд Нови Сад, ЈКП „Лисје“, Средња школа унутрашњих послова „Јаков Ненадовић“, и Скупштина Града Новог Сада. Циљ овог пројекта био је да се кроз активности у 7 радних организација, као и кроз медијску акцију, спроведе едукација о препознавању фактора ризика.

Резултати анкетирања (480 грађана):

- 8,2% има повишене вредности шећера у крви.
- 16,6% има повишен крвни притисак.
- 11,1% има повишене вредности холестерола у крви.
- 11,3% има повишен БМИ (индекс телесне масе).
- 3,5% има поремећај рада срца.
- 2,5% има промене на кожи.
- 13% има ослабљен слух.
- Пушачи: У просеку конзумирају 10 цигарета дневно, а просечна дужина пушачког стажа је 24 године.

Спроведене активности: У оквиру пројекта контролисан је угљен моноксид у издаху код пушача са апаратом Смокилајзером, након чега су пушачи стимулисани за одвикавање од пушења, као и за обављање скрининга рака плућа. Поред тога, спроведена је едукација о правилној техници самопрегледа дојки на торзо симулатору.

Сви грађани код којих су установљене повишене вредности шећера, холестерола, крвног притиска или неправилан рад срца (установљен ЕКГ мониторингом), упућени су код својих изабраних лекара на даљу дијагностику. Исто важи и за особе са променама на кожи или проблемима са слухом.

За реализацију овог пројекта, из буџета Града Новог Сада, пренето је и укупно утрошено 663.701,00 динара.

@domzdravljans

2) У циљу подизања квалитета живота и здравствене заштите вулнерабилне категорије становништва **Дом здравља „Нови Сад“ Нови Сад први пут је реализовао Пројекат „Ратни војни инвалиди и дијабетес – препознај и на време реагуј“** намењен члановима овог удружења.

Током шест посета Удружењу, реализована су три едукативна предавања на теме:

- ✓ „Шта знамо о дијабетесу“,
- ✓ „Мотивација – кључ добре контроле шећерне болести“,
- ✓ „Компликације дијабетеса“.

Учесници су активно учествовали у дискусијама, мотивисани да усвоје нова знања и вештине ради превенције болести и њених компликација. Поред радионица, спроведене су акције мерења и детекција фактора ризика:

- Мерење нивоа шећера у крви (ШУК) и крвног притиска.
- Испитивање навика (пушење).
- Антропометријска мерења (телесна тежина, висина и израчунавање БМИ).
- Саветодавни рад на пољу превенције и корективних мера.

Резултати акција (учествовало је 175 чланова Удружења):

- × Просечна старост: 56 година.
- × Већ оболели: 32% испитаника се већ лечи од дијабетеса.
- × Хипертензија: 70% испитаника се лечи од повишеног крвног притиска.
- × Просечан ШУК: 6,3 ммол/л (на дан тестирања).
- × Просечан ШУК код недијагностикованих: 6,5 ммол/л.
- × Просечан БМИ: 29 (указује на прекомерну телесну тежину).

Пројекат је био медијски пропраћен на РТВ 1 и Каналу 9.

За реализацију овог пројекта, из буџета Града Новог Сада, пренето је и укупно утрошено 167.945,00 динара.

3) У циљу едукације лекара хитне медицинске помоћи, **Институт за кардиоваскуларне болести Војводине је реализовао пројекат „Едукација лекара Завода за ургентну медицину Нови Сад из ехокардиографије у ургентним стањима“.**

Од почетка септембра до краја децембра месеца пет лекара Завода за ургентну медицину Нови Сада су долазили на одељење за кардиоваскуларни имиџинг ради едукације. Лекари хитне медицинске помоћи су изводили прегледе уз надзор ментора и тренутну корекцију од стране ментора, по потреби. Свако од лекара ученика је остварио одређени број самосталних прегледа, у оквиру едукације, које је главни ментор оценио. (као успешно изведен тј.исправан преглед).

ОБУКА ЛЕКАРА ХИТНЕ ПОМОЋИ НА ИНСТИТУТУ ЗА КАРДИОВАСКУЛАРНЕ БОЛЕСТИ

Едукација која може да смањи смртност

Институт за кардиоваскуларне болести Војводине покренуо је пројекат едукације лекара из Завода за ургентну медицину у коришћењу ултразвука. Координаторка пројекта је начелница Одељења за кардиоваскуларни имиџинг и функционалну дијагностику Института др Снежана Стојшић.

- Циљ пројекта је да лекари науче да се прецизно орјентишу и ураде ултразвук ради прецизније дијагностике. Тиме ће се смањити смртност и скратити време транспорта, да се донесе права одлука о томе где ће да носе пацијента – објашњава др Стојшић.

Лекари који се едукују моћи ће да ураде ултразвук на терену, без обзира на то да ли је у питању ситуација у стану, на улици или у колима хитне помоћи. У случају инфаркта или ако им је сумњиво да може да буде у питању инфаркт, захваљујући овом прегледу могу да виде да ли је у питању кардиолошка ситуација.

- Лекари из хитне помоћи опремљени су портабл апаратима и на лицу места могу да ураде снимање и донесу одлуку да ли је пацијент за Институт, да ли да му дају терапију на лицу места, да ли га возе у Ургентни центар ако није кардиолошки пацијент или га воде у Институт за плућне болести Војводине – наводи др Стојшић.

Лекари из Завода за ургентну медицину, њих петоро, долазе на Институт и уче како се ради ултразвук, да сви буду едуковани. Др Стојшић напомиње како је ово прва група лекара, а курс је почео овог месеца и траје четири месеца, односно до краја године.

- Они могу да долазе сваког дана на едукацију, али то зависи од њихових смена. Потребно је да на едукацији проведу најмање 70 сати. Сваки лекар из хитне помоћи има свог ментора и са њим стално ради, од првог корака до интерпретације налаза и тога шта треба да се мери – испричала је др Стојшић и напоменула како је ово пројекат Градске управе за здравство.

Осим др Стојшић, менторке лекарима из хитне помоћи су и доцентkиње др Маја Стефановић, др Татјана Мильковић и др Марија Бјелобрк, као и професокра др Снежана Тадић.

Љ. Петровић

Фото: Архива Дневника

Такође, пред сам крај едукације, ученици су имали могућност да са портабилним ултразвучним апаратом који иначе користе у возилу хитне медицинске помоћи, обаве преглед пацијента уз надзор ментора у оквиру амбуланте тријаже.

За реализацију овог пројекта, из буџета Града Новог Сада, пренето је и укупно утрошено 699.900,00 динара.

Lekari urgentne medicine savladali ehokardiografiju: Dodatno znanje za hitne situacije

Dnevnik pre 28 dana

Završen je projekat “Edukacija lekara Zavoda za urgentnu medicinu “Novi Sad” iz ehokardiografije u urgentnim stanjima, koji se odvijao u Institutu za kardiovaskularne bolesti Vojvodine.

Kao što je Dnevnik pisao, ukupno je edukovano petoro lekara koji su tokom prethodna četiri meseca dolazili u kabinet za ehokardiografiju Instituta za kardiovaskularne bolesti Vojvodine, u svoje slobodno vreme. Svi polaznici edukacije su imali svog mentora u sticanju teorijskog i praktičnog znanja izvođenja ehokardiografije. - Lekari Zavoda su dolazili na Odeljenje za kardiovaskularni imidžing. Svi polaznici edukacije su imali jednog (glavnog) mentora. Edukatori su

Otvori na dnevnik.rs

https://naslovi.net/2026-01-16/dnevnik/lekari-urgentne-medicine-savladali-ehokardiografiju-dodatno-znanje-za-hitne-situacije/41213919

4) У циљу враћања Новог Сада на мапу светских „АЕД градова“, **Завод за ургентну медицину Нови Сад, реализује пројекат „**НОВИ САД - АЕД ГРАД 3**“.** У периоду од јула до децембра 2025. године, спроведена је обука над укупно 149 радника градских установа код којих су постављени АЕД уређаји, за извођење основне кардио-пулмо-церебралне реанимације (КПЦР) уз употребу аутоматског екстерног дефибрилатора (АЕД), што је био и главни циљ пројекта.

Обуке су, након припреме од стране предавача, спровођене у просторијама Завода за ургентну медицину Нови Сад и просторијама градских установа - корисника, уз употребу заводских тренажних средстава и донираних АЕД уређаја.

Хронологија обука:

- ✓ 14. 10. 2025. – Извршена обука 18 радника СПЕНС-а (у две групе).
- ✓ 15. 10. и 22. 10. 2025. – Извршена обука 26 радника ГСП Нови Сад (у четири групе).
- ✓ 4. 11. и 13. 11. 2025. – Извршена обука 27 радника ЈКП „Тржница“ (у четири групе).
- ✓ 6. 11. 2025. – Извршена обука 22 радника ЈКП „Лисје“ (у две групе).
- ✓ 1. 12. 2025. – Извршена обука 22 радника Градске куће и Скупштине Града Новог Сада.
- ✓ 17. 12. 2025. – Извршена обука 10 радника Новосадског сајма.
- ✓ 18. 12. 2025. – Извршена обука 24 радника Музеја града Новог Сада.

За реализацију овог пројекта, из буџета Града Новог Сада, пренето је и укупно утрошено 248.805,00 динара.

https://www.postinfo.rs/zavod-za-urgentnu-medicinu-novi-sad-kupuje-18-defibrilatora-iz-gradskog-budzeta-izdvojeno-3-990-000-dinara/

5) У циљу едукације пацијената у Амбуланти и на Одељењу за срчану слабост на **Институт за кардиоваскуларне болести Војводине у Сремској Каменици, реализован је пројекат „Едукација пацијената са срчаном инсуфицијенцијом "Заједно за здраво срце II".**

Укупно је едуковано 300 пацијената који су након разговора са лекарима попунили и упитник о разумевању своје болести и актуелним тегобама. Дати су савети о хигијенско дијететском режиму живота, важности самоконтроле и начину дозирања диуретске терапије и остале терапије за срчану слабост.

За реализацију овог пројекта, из буџета Града Новог Сада, пренето је и укупно утрошено 518.000,00 динара.

6) У циљу подизања нивоа знања трудница о гестацијском дијабетесу и начинима превенције, **Дом здравља „Нови Сад“ Нови Сад реализовао је Пројекат „Едукација трудница о гестацијском дијабетесу“.** Пројекат је наставак активности из 2022. године. У оквиру пројекта је реализовано 25 радионица за 253 труднице. Труднице су активно слушале предавање које би у просеку трајао 1 сат. Подељено је 300 едукативних агитки. Пројекат је медијски промовисан путем друшвених мрежа (Фејсбук и Инстаграм) и на сајту установе.

За реализацију овог пројекта, из буџета Града Новог Сада, пренето је и укупно утрошено 224.388,00 динара.

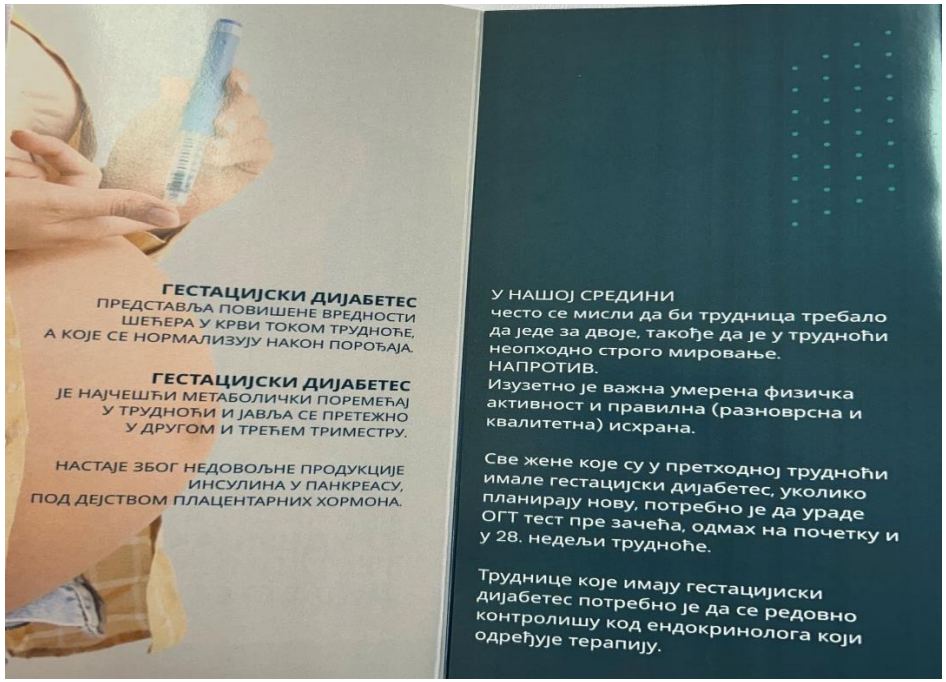

@domzdravljans

7) У циљу информисања здравог и становништва под ризиком за настанак хроничних незаразних болести о значају и могућностима превентивних прегледа и скрининга, **Институт за јавно здравље Војводине реализовао је пројекат „Код здравља у 2025. години – 7. део“.** Основна идеја пројекта је да се кроз едукацију о здравим стиловима живота, правилној исхрани и раном препознавању фактора ризика директно утиче на смањење учесталости кардиоваскуларних, малигних и метаболичких обољења.

У оквиру припремних активности израђен је нов едукативни материјал, под називом „Исхрана током лечења малигне болести“, који је штампан у 3000 примерака и садржи савремене QR кодове за брз приступ интернет саветовалишту Института. Паралелно са штампаним материјалима, значајно су унапређени дигитални канали комуникације, укључујући веб странице, блог и друштвене мреже, чиме су стручне информације о здрављу постале доступне ширем кругу људи у сваком тренутку.

Теренски рад обележиле су велике јавне манифестације поводом Светског дана срца и Светског дана дијабетеса. На прометним локацијама у граду, попут ТЦ „Меркатор“, Трга слободе и Лиманског парка, стотине грађана је имало прилику да бесплатно провери ниво шећера у крви, крвни притисак и индекс телесне масе. Посебан фокус стављен је на индивидуални саветодавни рад, где су лекари на лицу места тумачили резултате и давали препоруке за даље лечење или промену животних навика. Такође је спроведена и практична обука за основну реанимацију на торзо симулаторима.

Евалуација активности је показала да је пројекат изазвао велико интересовање суграђана, посебно жена и особа старијих од 60 година. Код многих испитаника су детектоване повишене вредности глимкемије (углавном су то биле особе које се лече од шећерне болести), што потврђује оправданост оваквих акција у заједници. Уз снажну подршку медија, пре свега РТВ Војводине и листа „Дневник“, пројекат је успешно промовисао здравље као највећу вредност и подстакао грађане на одговорнији однос према сопственом организму.

За реализацију овог пројекта, из буџета Града Новог Сада, пренето је укупно 200.640,00 динара.

https://izjzv.org.rs/app/pravilna

www.izjzv.org.rs/app/kod

https://www.instagram.com/p/DCV702zlhLa/.

8) У циљу подизања нивоа свести о превенцији рака тестиса и едукације за правилну технику самопрегледа, **Дом здравља „Нови Сад“ Нови Сад реализовао је пројекат „Самопреглед тестиса код адолесцената 2025.“.**

У оквиру пројекта креиране су радионице прилагођене ученицима средњих школа, факултета и спортских клубова, а радионице су реализоване у:

- ✓ Гимназији „Смарт",
- ✓ ЕШ „Светозар Милетић"
- ✓ Средњој Машинској школи,
- ✓ ЕТШ „Михало Пупин,
- ✓ Медицинској школи „Хипократ,
- ✓ Средњој школи унутрашњих послова,
- ✓ Факултету Ицепс,
- ✓ Факултету Фимек, и
- ✓ Пољопривредном факултету

Основне теме радионице биле су унапређење здравља младих, упознавање ученика са факторима ризика у вези са настајањем тумора тестиса, формирање позитивних ставова и подизање нивоа информисаности ученика о самопрегледу тестиса, едукација ученика за самопреглед на моделу тестиса.

Пројекат је медијски промовисан путем друшвених мрежа и гостовања. За реализацију овог пројекта, из буџета Града Новог Сада, пренето је и укупно утрошено 198.120,00 динара.

@domzdravljans

9) У циљу подизања свести о хроничном артритису, **Специјална болница за реуматске болести Нови Сад реализовала је пројекат „Контраверзе и заблуде у лечењу хроничних артритиса“.** Пројекат је реализован у периоду од јула до децембра 2025. године са циљем подизања свести и нивоа знања везаних за препознавање и лечење хроничних артритиса, као и значаја раног препознавања болести мишићно-скелетног система, са посебним фокусом на хроничне артритисе и контроверзе и заблуде које су везане за њихово лечење.

Путем едукативне брошуре информисано је око 250 пацијената, док је дистрибуирано 2.000 флајера. Промотивни материјал је дистрибуиран у Специјалној болници за реуматске болести Нови Сад пацијентима који долазе на амбулантно и стационарно лечење, а који су у ризику или имају дијагнозу хроничног артритиса (око 80% жене и 20% мушкарци), као и око 20 медицинских радника са територије Града Новог Сада и приградских насеља.

Информисано је око 2.000 грађана и грађанки Новог Сада (50% мушкараца и 50% жена) о хроничним артритисима, актуелним ставовима и специфичним препорукама за најефикаснију превенцију и лечење, путем промотивног материјала, брошура и флајера.

Одржана су два предавања (14.11.2025. године и 25.11.2025. године) на теме: „Контроверзе и заблуде у лечењу хроничних артритиса“, „Промена начина размишљања о метотрексату код реуматолошких пацијената“ и „Савремени приступ лечењу бола у запаљенским реуматским болестима“.

Креирана су три видео материјала. Пројекат је пратила медијска кампања којом је промовисан значај хроничних артритиса (симптоми, узроци и лечење), укључујући прилог „ХРОНИЧНИ АРТРИТИС - Све што треба да знате о симптомима, узроцима и лечењу“, Новосадска ТВ, редакција Новосадска ТВ, 14. новембар 2025. године (линк: https://www.vojvodjanski.com/novosadskatv/zdravlje/2025/11/14/hronicni-artritis-sve-sto-treba-da-znate-o-simptomima-uzrocima-i-lecenju). За реализацију овог пројекта, из буџета Града Новог Сада укупно је утрошено 247.500,00 динара.

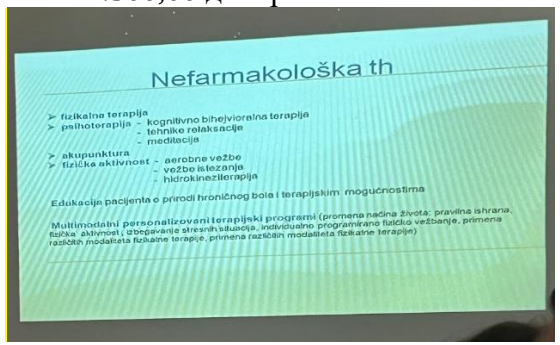

ПРЕГЛЕД ПРЕНЕТИХ СРЕДСТАВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКАТА ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ ХРОНИЧНИХ НЕЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ ЗА 2025. ГОДИНУ

	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	НАЗИВ ПРОЈЕКТА	ИЗНОС СРЕДСТАВА ИЗ БУЏЕТА ГРАДА
1.	Специјална болница за реуматске болести Нови Сад	„Контраверзе и заблуде у лечењу хроничних артритиса“	247.500,00
2.	Завод за ургентну медицину Нови Сад	„НОВИ САД - АЕД ГРАД 3“	248.805,20
3.	Институт за кардиоваскуларне болести Војводине	„Едукација пацијената са срчаном инсуфицијенцијом "Заједно за здраво срце II"	518.000,00
4.	Институт за кардиоваскуларне болести Војводине	„Едукација лекара Завода за ургентну медицину Нови Сад из ехокардиографије у ургентним стањима“	699.900,00
5.	Институт за јавно здравље Војводине	„Кôд здравља у 2025. години – 7. део“	200.640,00
6.	Дом здравља "Нови Сад" Нови Сад	„Пут до здравља 2025“	663.701,00
7.	Дом здравља "Нови Сад" Нови Сад	„Самопреглед тестиса код адолесцената 2025.“	198.120,00
8.	Дом здравља "Нови Сад" Нови Сад	„Едукација трудница о гестацијском дијабетесу“	224.388,00
9.	Дом здравља "Нови Сад" Нови Сад	„Ратни војни инвалиди и дијабетес- препознај и на време реагуј“	167.945,00
	УКУПНО		**3.168.999,20**

ПРЕДСЕДНИК

MSc Соња Радаковић